

4035

3 K72

2-22

1928

29.15 (47)

2-22
ն

20 JAN 2000

14 NOV 2000

ՅԿՈՂ

2-22

պ.

ՀԱՄԿ (Բ/ Կ

ՀՈՒԼԻՍԻ ՊԼԵՆՈՒՄԻ
ԲԱՆԱԶԵՎԵՐԸ

ՊԵՏԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

ՅԵՐԵՎԱՆ — 1928

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

10

I

**ՀԱՅԱՍՏԹԵՐՈՒՄՆԵՐԻ ԲԱՂԱԲԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ՝
ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒԹՅԱՆ
ՀԵՏ ԿԱՊԱԾ.**

(ԸճԿ. Միկ յանի զեկուցման առթիվ 1928 թ. հունիսի 10-ին ՀամԿ (Բ) ԿԿԿ պլենումի ընդունած բանաձեվը).

I.

ԽՍՀՄ մեջ սոցիալիստական շինարարության հիմնական մաստը սոցիալիստական խոշոր արդյունաբերության արագ աճումն է նոր տեխնիկայի (վերականգնողական) բաղադրի վրա, ընդհանրապես շինարարության և այդ թվում ելեկտրաշինարարության աճումը, քաղաքների ու արդյունաբերական կենտրոնների աճումը, բոնավոր դասակարգի քանակական և վերակական աճումը:

Սակայն սոցիալիստական շինարարությունը չի կարող միայն արդյունաբերությունը սպառվել: Լիակատար ու բազմակողմանի լինելու համար նա պետք է ընդգրկի գյուղատնտեսությունը, զոդելով նրան արդյունաբերության հետ և բարձրացնելով նրա զարգացման մակարդակը: Այնինչ գյուղատնտեսությունը տակավին շատ ցած մակարդակ ունի, իսկ նրա զարգացման տեմպը չափազանց յետն է մնում արդյունաբերության զարգացման տեմպից:

36822

Յեթի արդյունաբերությունն ինքնին զօրավոր շարժիչ և գյուղատնտեսության համար նրան սոցիալիստական ինդուստրիալացման հիման վրա վերակազմելու ճանապարհին, հապա գյուղատնտեսությունն արդյունաբերության զարգացման բաղան և թե ինչպիս արդյունաբերության ապրանքները կլանող շուկա և թե ինչպիս հումքի ու մթերքի մատակարար: Դեռ ավելին: Գյուղատնտեսության պրոդուկտների, և ամենից առաջ հացահատիկների արտահանման չափերից են զգալապես կախված արդյունաբերության համար արտադրող միջոցների ներմուծման չափերը, մի տեսակ սահման դառնալով արդյունաբերության զարգացման տեմպի համար: Վերջապիս, գյուղատնտեսության պրոդուկտների արտահանման չափերից և մեծապես կախված տնտեսական ազատագործության համար կատարելապես անհրաժեշտ արժույթային պաշարներ ստեղծելու հնարավորությունը:

Ուստի և գյուղատնտեսության, հատկապես նրա հացահատիկային ճյուղի ծախսահղ ցած մակարդակը, չերը անխուսափելի չեն ներքին ու արտաքին ամբողջ միջավայրի թեկադրած սոցիալիստական արդյունաբերության զարգացման արագ տեմպը, — սոցիալիստական քաղաքի և մանր-գյուղացիական գյուղի պատակածման վտանգն և կրոճ իր մեջ, վոր նույնն և թե վողջ ժողովրդական տնտեսության սոցիալիստական վերակազմության հիմնական պայմանի խախտման վտանգը:

Այդ վտանգը հատկապես զգալի չե դառնում, չերը առկա չե հատիկի արտադրության հետաձգությունը, արտադրության, վորի աճումը չեռ և միտում հացամթերքների պահանջի աճումից, ինչպիս ներքին

շուկայի կարիքների բավարարման, աչնպես ել արտահանումը զարգացնելու համար: Գյուղատնտեսության բոլոր ճյուղերից հատիկային տնտեսությունն ամենահետաձգյալն և թե իր արտադրողականության (բերքատվության) և թե ապրանքայնության իմաստով: Այդ տեսակետից ամենաբնորոշը պետք և համարելաչն հանդամանքը, վոր, չնայած ցանքսի տարածության մինչպատերազմյան նորմայի 95⁰/₆ ին ենք հասել, հատիկային արտադրության ապրանքային չեկքը հազիվ մինչպատերազմյան նորմայի 50⁰/₆ չեն և անցնում: Սրանից և, վոր գրեթե լիովին դուրս և ընկել, չքացել և հացի արտահանումը, վոր պատերազմից առաջ տարեկան 600—700 միլիոն փութ եր:

Հատիկային տնտեսության այդ հետաձգությունն և նրա ապրանքայնության (մինչպատերազմյան ժամանակի համեմատությամբ) սուր կրճատման պատճառներն են՝ գյուղատնտեսական արտադրության փոշլացածությունը, կոտորակվածությունը և ընդհանուր ցած մակարդակը, հատիկային արտադրության մանր-գյուղացիական տիպը և դրա հետ կապված՝ այդ արտադրության կիսաբնա բնույթը:

Այստեղ պակաս նշանակությունը չունեն այնպիսի հանգամանքներ, ինչպիսին են մի կողմից՝ աչն բոլոր ուղիների և հնարավորությունների անբավարար ոգտագործումը, վորոնց ողնությունը կարող և մանր ու միջակ գյուղացու տնտեսությունը լարձրացվել, մանավանդ ինչ հատիկային մշակույթների բերքատվությունը լարձրացնելուն և վերաբերում (մաքրատեսակ սերմեր, մեքենաներ, պարարտացումներ, հողի շինարարություն, ագրո-տեխնիկական պրոպագանդ)

և մյուս կողմից՝ հատիկային տնտեսութեան աննպաստ դրութիւնը՝ գյուղատնտեսութեան ուրիշ ճյուղերի պրոդուկտների գների համեմատութեամբ, նրա արտադրանքի գների իմաստով:

Ուստի և հատիկային պրոդուկտը անտեսական քաղաքականութեան ամենալուրջ պրոդուկտներից մեկն է:

Հատիկային պրոդուկտը լուծելու, քաղաքի և գյուղի պառակտման փոխարէն վերացնելու, հացի ճակատում հնարավոր դժվարութիւնների հիմքն իսկ վոչընչացնելու և ալգալիսով չերկրի ինդուստրիալացման արագ տեմպն ապահովելու համար անհրաժեշտ է՝

1. Ապահովել գյուղացիական մանր ու միջակ անհատական տնտեսութեան արտադրողականութեան հետագա բարձրացման ոժանդակութիւնը, տնտեսութեան, վոր դեռևս բավական ժամանակ չերկրում կլի-նի հատիկային տնտեսութեան բազան (գները, մեքենաները, հանքային պարարտանյութերը, մաքրատեղակ սերմերը, ցանքերի համաձայնեցումը (կոնտրակտացիա—պլանային գրավածութիւնը), հողաշինարարութիւնը և այլն), ավելի ու ավելի ընդգրկելով նրան կոոպերատիվ կազմակերպութիւնների ցանցով և ոժանդակելով գյուղացիական տնտեսութիւնների արտադրական պրոցեսների միավորմանը: Յենեկով նրանից, վոր պարզապէս անբավարար են գյուղացիական տնտեսութիւնները կոոպերատիվ շրջանառութեան մեջ առնելու արդիւնքները, մասնավոր գյուղատնտեսական արտադրական կոոպերացիայի գծով,—պլենումն ամբողջ կոոպացիութեան ուշադրութիւնը դարձնում է անհատական գյուղացիական տնտեսութեան բերքատուութիւնը և ապրանքայնութիւնը:

Նը մեծացնելու գործում լինինչան կոոպերատիվ ծրագրի գործնական իրականացման և այդ տնտեսութեանը հետզհետե սոցիալիստական շինարարութեան հունի մեջ առնելու վճռական նշանակութեան վրա:

2. Անշեղ կենսագործել X՝-րդ համագումարի դրած խնդիրը՝ «գյուղացիական մանր անհատական տնտեսութիւնները միավորել ու վերակազմելով խոշոր կոլեկտիվներ դարձնել», ինչպէս կամավոր միավորումներ, վոր կառուցված են նոր տեխնիկայի բազայի վրա և հատիկային տնտեսութեան գերագույն ձևն են ինչպէս գյուղատնտեսութեան սոցիալիստական վերակազմութեան իմաստով, նուէնպէս և նրա արտադրողականութեան և ապրանքայնութեան արմատակի բարձրացումն ապահովելու իմաստով:

3. Զարգացնել գոյութիւն ունեցող խորհրդատեսութիւնները և կառուցել հատիկային նոր խորհրդատեսութիւններ, ինչպէս «սոցիալիստական խոշոր տնտեսութիւններ» (կոոպացիութեան ծրագիրը), վորոնք ապահովում են ապրանքայնութեան առավելագույնը և կոլտնտեսութիւնների հետ մեկտեղ գյուղացիական տնտեսութիւնը վերակազմելուն ոժանդակելու հենակետեր են:

||.

Յեթի հատիկային տնտեսութեան փոշիացածութիւնը, կոոպակցվածութիւնը և հետաձայնութիւնը հացի ճակատում հնարավոր դժվարութիւնների բազային, հապա տյդ հնարավորութիւնն իրականութիւն էր դարձվել հենց այս տարի, վորին իբրև հետևանք մի շարք սպեցիֆիկ պատճառների շնորհիվ

հացամթերման ձգնաժամն առաջացավ: Այդ սպեցիֆիկ (ուրուշն) պատճառների կարգը պիտի դասել՝

ա) Շուկայի համասարակշռության խախտումը և այդ խախտման սրումը շնորհիվ գյուղացիներին կողմից, արդյունաբերական ապրանքների առաջարկի համեմատությամբ, վճարունակ պահանջի ավելի արագ աճման, վորի պատճառը գյուղի արդյունավետության բարձրացումն էր, մանավանդ ունեւոր և կուլակ շերտերի:

բ) Գյուղատնտեսական ուրիշ պրոգնոզներին դնելի համեմատությամբ հացի գների անսպասուփոխ հարաբերությունը, վորը թուլացնում էր հացի ավելացուկներին իրացման խթանը, և վորը, սակայն, կուսակցությունը չէր կարող փոխել մթերման տարվա չեղկորդը կեսում, առանց գյուղի սակավազոր շերտերի հետ ընդհարվելու:

գ) Ծրագրային դեկավարություն սխալները, գլխավորապես ապրանքներն իր ժամանակին տեղերը կրելու և տուրքագրման (գյուղի ունեւոր շերտերի համար ցած տուրք) գծով:

դ) Մթերող և կուսակցական խորհրդային կազմակերպությունների թիրությունները (միասնական ճակատի բացակայությունը, ակտիվություն բացակայությունը, գործի չուրովի գնալուն հույս դնելը):

ե) Այս բոլոր բացերի ոգտագործումը քաղաքի և գյուղի կապիտալիստական տարրերի (կուլակների, չարաշահների) կողմից ոգտագործելը՝ հացամթերումները վիժեցնելու համար:

Այս բոլոր բացերի հետևանքն այն չէր, վոր առ 1928 թ. հունվար ամիսը պետությունը 128 միլիոն փութ հացի գեֆիցիտի (պակասորդի) առաջ կանգնեց

նախընթաց տարվա համեմատությամբ, վոր ժողովրդական ամբողջ տնտեսության ձգնաժամի վտանգ եր ինքնին:

Շնորհիվ ժամանակին ձեռք առած միջոցների, վորոնք վորոշ չափով արտակարգ բնույթ դնելին, կուսակցությանն ու խորհրդային իշխանությանը հաջողից դիմագրավել այդ վտանգը, հունվարից մինչև մարտ լրացնել մթերման տարվա առաջին կեսում ձեռքից տվածը և առ 1-ն ապրիլի հացի մթերումները հասցնել անցյալ տարվա չափերին, վորը, հացամթերությունների ծրագրի հետագա կատարումով, մինչև նոր բերքը կապահովեր ներքին շուկայի պահանջի բավարարումը:

Սակայն հացի գլխավոր մատակարարներ՝ Ուկրայինայի հարավում և մասամբ Հյուս. Կովկասում աշխանացանի կորուստի հետևանքով Ուկրայինան ամբողջովին, իսկ Հյուս. Կովկասը մասամբ՝ հաշվից յեղան իրեն մատակարարող ռազոններ, վոր վոշ միայն մինչև նոր բերքը մոտ 25 միլիոնով նվազեցրեց պետության մթերման հնարավորությունները, այլև վերացանման համար սերմացուով ոգնել պահանջից, վորով պետությունը ամբողջ ԽՍՀՄ սերմացուի ոգնությունը դարնանացանի համար մինչև 30 միլիոն փութ հացըցնելու անհրաժեշտության առաջ դրվեց: Այդ հանգամանքները, ավելացրած վրան սպառողների ընդլայնած շրջանին նախագծվածից դուրս հաց մատակարարելու գերաժախսը, մթերող կազմակերպություններին հարկադրեցին ուժեղացնել մթերումը հացի ուրիշ ռազոններում և դիպչել գյուղացիության ապահովագրական պաշարներին:

Այդ բոլորը հող ստեղծեց կրկին արտակարգ միջոցներ կիրառելու և մթերման ռալոններում վարչական կամայականութեան, հեղափոխական որինականութիւնը խախտելու, պարենի բռնազանձման մեթոդների մասնակի կիրառման (տնտեսուն շրջիլը, վաճառա նոցները փակելը, ապորինի խուզարկութիւնները և այլն), իսկ սպառող ռալոններում, շնորհիվ հալթալթման ծրագրի խիստ կրճատման, մի շարք տեղերում հասցրեց «պոչեր» գոյանալուն և հացի մասնակի քարտէր մտցնելուն:

Այդ հանգամանքներն անբավականութիւն առաջ բերին գլուղացիութեան վորոշ շերտերի մեջ, վորի արտահայտութիւնը լեղան մի շարք ռալոններում վարչական կամայականութեան դեմ լեղած բողոքի յելուլթները, հեշտացրին գլուղի կապիտալիստական տարրերի համար խորհրդային իշխանութեան դեմ այդ անբավականութիւնն ոգտագործելը, մասամբ կենդանացրին հակահեղափոխական տարրերի գործունեյութիւնը և առիթ տվին նեպը վերացնելու մասին ասեկոսների: Կուսակցութեան կենտրոնական կոմիտեն արտակարգ միջոցների դիմելիս ամեն վճռականութեամբ շեշտել եր դրանց ժամանակավոր բնուլթը, և յեթե, չնայած դրան, այդ միջոցներն սկսեցին մեկնաբանվել իբրև գլուղի կապիտալիստական տարրերի վրա հարձակումն ուժեղացնելու մասին XV համագումարի ընդունած վորոշումներից որդանապես բղխող, — ապա ուրեմն նման մեկնութիւններն ալն մասին են միայն վկայում, վոր կուսակցութեան առանձին միջնաշերտերի վրա մինչև այժմ ազդեցութիւն ունի կուսակցութեան համար խորթ իղիեղողիան:

Կուսակցութիւնն իր քաղաքականութեան մեջ մեկնական ե ունենալու վճռական պալքարը թե մեր յերկրում բուրժուական տենդենցների արտահայտիչ և XV համագումարի՝ «կուլակութեան վրա հարձակումը զարգացնել շարունակելու» մասին ընդունած վորոշումը զանց անել փորձող տարրերի դեմ, և թե այն տարրերի դեմ, վորոնք ձգտում են արտակարգ ու ժամանակավոր միջոցներին մշտական ու տևական կուրսի բնուլթ վերագրել և դրանով փտանգի տակ դնել բանվորների ու գլուղացիութեան հիմնական մասսաների միութեան գործը:

Վճռականապես վանելով նեպը վերացնելու մասին հակահեղափոխական բարբաշանքը և կուլակութեան իրավունքների սահմանափակումները վերացնելու պահանջը, ամբողջովին մերժելով XV համագումարի վորոշումներից նահանջելու ուղին և շարունակելով (բնավ այսպես կոչված «ապակուլակացման» մեթոդներով) հարձակումը կուլակի վրա, ԿԿ պլենումը հայտնում ե, վոր նեպը պրոլետարական պետութեան ալնպիսի մի քաղաքականութիւն ե, վորը «մեզ համար տնտեսապես և քաղաքականապես ապահովում և սոցիալիստական տնտեսակարգի (եկոնոմիկայի) հիմքը կառուցելու հնարավորութիւնը (լենին): ԿԿ պլենումը հայտարարում ե, վոր նեպի հիման վրա տնտեսութեան սոցիալիստական ձևերի զարգացումը կապիտալիստական տարրերի կողմից յեղած դիմադրութեան վոշ թուլացմանը, այլ ուժեղացմանն ե տանում, միաժամանակ էլ ամփելի շատ ուժեղացնելով խորհրդային իշխանութիւնը և նրա մասսայական բաղան, վորը պարագաների ամբողջութեան սրման

դեպքում չի ժխտում բնակչության վորոշ շերտերի հայտնի տատանումները: Կուսակցության դասակարգային հիմնական դրույթը գլուղում պիտի լինի՝ «չքաղաքացիական հենվելու, միջակի հետ ամուր դաշինքի և կուլակի վրա հարձակվելու քաղաքականություն» (XV համագումար): Յեթե սոցիալիստական ձևերի զարգացումը տանում է դեպի դիմադրության ուժեղացում կապիտալիստական տարրերի. կողմից, ապա ծրագրային ղեկավարության սխալներն ու մեր քաղաքականության թերությունները բարձրացնում են այդ գլխավորության աստիճանը, թույլ տալով այդ տարրերին, վոր իրենց չիտելից տանեն քաղաքի ու գյուղի մանր բուրժուազիայի տատանվող շերտերը: Ուստի առաջիկա հասցամթերման կամպանիայի միջոցին կուսակցության ուշադրությունը պիտի ուղղված լինի այն բանին, վորպեսզի այդ սխալներն ու բացերը վերացնող և վորևե արտակարգ միջոց կիրառելու անհրաժեշտությունը բացառող միջոցներ անցկացվեն:

Այդ միջոցներից են՝

1. Տնտեսն շրջելու, ապրիների խուզարկությունների և հեղափոխական որինականության ամեն տեսակի խախտումների պրակտիկայի անհապաղ վերացումը:

2. Պարենի բռնագանձման ամեն և ամեն տեսակի նախադեպերի անհապաղ լիկվիդացիան և վաճառատեղիները փակելու վորևե փորձերի վոնջացումը, միաժամանակ պետական որգանների կողմից ապահովելով առևտուրը կարգավորող առավելագույն ձևուն ձևեր:

3. Հացի գների վորոշ բարձրացումը, ռալոն-

ների համար տարբերություններով և հացահատիկային մշակույթներին հարմարեցրած:

4. Արդյունաբերական ապրանքները բաշխելու դործում սխալների կրկնությունը թույլ հաալը և իր ժամանակին հացամթերման ռալոնները արդյունաբերական ապրանքներ հասցնելն ապահովելը:

5. Վարկերի վերադարձի և գլուղմիասնարկի գանձումը հացամթերումների շահերին հարմարեցնելը, ապահովելով նրանց ստացվելը:

6. Գաղտնի ողի քաշելու ղևմ անդուպալքարելը:

7. Հացի հալթայթման գործի կանոնավոր կալմակերպությունը, վոր թույլ չի տալիս սահմանված նախագծերից դուրս գերածախս անել և պետական ընդհանուր ծրագրի մեջ չմտնող սպառողների հալթայթման պատասխանատվությունը բարդում և տեղական ապրանքաշրջանառության և տեղական մթերողների վրա:

8. Հացահատկի (պարենավորման ու սերմացուի) պետական պաշարի պարտաղիր կալմակերպումը:

Խորհրդային իշխանության կողմից չքավորությանը և միջակ գլուղացիությունը ցուցց տված լուրջ ոգնությունը սերմացուով ապահովելից գարնանացանի տարածությունների բավականաչափ ընդլայնումը: Այս հանգամանքը գուգադիպելից բարենպաստ բերքի սպասումներին, վոր ԽՍՀՄ ԿՎՎ առ 15 հունիսի տվալներով համարում է միջակից վեր: Այս բոլորը, ալելացրած վրան արդյունաբերական արտադրանքի աճումը և մթերման ապպարատի վերակալմությունը միացրած վերոհիշյալ միջոցների հետ, պետք է թեթևացնի մթերումների նորմալ տիպին դեռ մինչև աշուն հասնելու գործը:

Գյուղի կապիտալիստական տարրերի վրա հետագա հարձակման գործում կուսհամագումարի վորոշումների իրականացումը վողջ կուսակցութունը և բոլոր կոմունիստներին պարտավորեցնում և չքավորության քաղաքական գործունեությունը և կազմակերպվածությունը ուժեղացնելու համառ ու սխտեմատիկ աշխատանք տանել:

Պենումը չի կասկածում, վոր կուսակցությունը պատվով դուրս կգա ներկայումս կրած դժվարություններից:

Պենումը կուսակցության բոլոր կազմակերպություններին ու բոլոր կոմունիստներին կոչ և անում լարելու իրենց բոլոր ուժերը՝ հացամթերումների գործում կուսակցության քաղաքականությունը հաջողությամբ անցկացնելու համար:

II.

ՆՈՐ (ՀԱՏԻԿԱՅԻՆ) ԽՈՐՀՏՆՏԵՍՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱԶՄԱԿԵՐԴԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ.

(ԸճԿ. Կալիբեհի գեկուցման առթիվ 1928 թ. հուլիսի
11-ին ՀամԿ (Բ) ԿԿԿ պլենուսի բեգուհած
բանաձեվը).

Հալանություն տալով գյուղատնտեսական տեխնիկայի բարելավման, կատարելագործված մեքենաների ու գործիքների լաշն կիրառման, հողային ազատ ֆոնդերը գյուղատնտեսական շրջանագության մեջ առնելու և ապրանքային հացահատիկի չեղքը մեծացնելու հիմունքներով գյուղական տնտեսության սոցիալիստական հատվածն ուժեղացնելու մասին կուսակցության XV համագումարի վորոշումներն ի կատար ածելու համար Քաղբյուրոյի ձեռնարկած միջոցներին, — ԿԿ պենումը հաստատում և Քաղբյուրոյին տված կոնկրետ դիրեկտիվը, «4—5 տարվա ընթացքում ՌԽՖՍՀ և Ուկրայինայում հաց արտադրելու նոր խորհուրդնտեսություններ կազմակերպելու մասին աշն ուսններում, վորտեղ նոր խորհուրդնտեսությունները չեն շոշափի գյուղացիս կան «հողարածիրները», այն հաշվով, վոր աշդ ժամկետի վերջին աշդ տնտեսություններում 100 միլիոն փուլի ապրանքային հացի արտադրություն ունենանք»:

կի պլենումն առաջարկում և հատիկային նոր խորհանտեսություններ կազմակերպելու հետագա աշխատանքի մեջ հետևյալ գրույթներով ղեկավարվել, —

1. Անհրաժեշտ և հատիկային նոր խորհանտեսություններ կազմակերպելու համար հողամասերի ընտրությունը կատարել ամենայն խնամքով, այդ հողամասերն ինկատի ունենալով կլիմայական, հողային ու տնտեսական պայմանների տեսակետից ամենից ավելի համապատասխան ուսյուններում, վորպեսզի նվազագույն կորստի չեղկյուղով (սխալով) այդ հիմնարկությունների ամենամեծ հասութարերությունն ապահովվի:

2. Նոր խորհանտեսությունները պիտի կառուցվեն այնպիսի նախագծով ու այն հաշվով, վոր ապագայում կարողանան դառնալ շրջապատի գյուղացիական բնակչության գյուղատնտեսական պրոդուկտների վերամշակման ինդուստրիալ կենտրոններ և լինեն գյուղացիական հողագործության հանրայնացման գորավոր լծակները (որինակ Շեվչենկոյի անվան ուկրայինական խորհանտեսությունը):

3. Միջոցներ ձեռք առնել հատիկային նոր խորհանտեսություններ կազմակերպելու ծախսերը ծածկելու համար անհրաժեշտ միջոցները գտնելու համար, այն հաշվով, վոր շինարարական ժամանակաշրջանի վերջին կարելի լինի ստանալ 100 միլիոն խոթ ապրանքային հացահատիկ:

4. Մարզային, նահանգային կոմիտեն և ու արհմիութենական օրգանների ամենալուրջ ուշադրությունը դարձնել հատիկային նոր խորհանտեսությունների շինարարության ու վարման ղեկավար կադրերի

ընտրության վրա, վորպեսզի այդ աշխատանքի համար ընտրվեն գործնական մեծ ստաժ ունեցող մասնագետներ և ամենից ավելի յեռանդուն, տոկուն ու կազմակերպչական ընդունակություններով աչքի ընկնող քաղաքական ղեկավարներ:

5. Ամեն միջոց ձեռք առնել, վոր հատիկային նոր խորհանտեսությունները բավականաչափ մեռյալ ինվենտար և առաջին հերթին տրակտորներ ստանան, վորպեսզի լիովին մեքենայացվեն տնտեսությունների տնտեսական ֆունկցիաները, և ամենամեծ չափով ապահովվի դաշտային աշխատանքների մեքենայացումը:

6. Նոր խորհանտեսությունների շինարարության ժամանակ անհրաժեշտ և լայնորեն հաշվի առնել և ուսումնասիրել արտասահմանի գյուղական խոշոր տնտեսության և մեր հին խորհանտեսությունների շինարարության փորձը, վորպեսզի ապահովվի միջոցների առավելագույն տնտեսումը, և մինչև նվազագույնը կրճատվեն չարտադրող ծախսերը: Ցանկալի համարել արտասահմանյան շինարարների մասնակի գրավումը, առանձին շինարարությունները կապելի հիմունքներով կոնցեսիայով տալու կարգով:

7. Հաստատել 1928 թվ. առաջադրությունը՝ 1929 թվականին 5—7 միլիոն փութ ապրանքային հացահատիկ ստանալու համար բավական հողի ընդհանուր հերկի տարածությամբ:

1008
36822
668

ՆՈՐ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԸ ԲԱՐԵ- ԼԱՎԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ.

(ԸՃԼ. Մոլոտովի զեկուցման առթիվ 1928 թ հուլիսի 12-ին Համ Կ (բ) Կ ԿԿ պլենումի ընդունած բանաձեվը).

Կուսակցության հրապարակ հանած խնդիրը՝ «պատմական համեմատաբար նվազագույն ժամանակաշրջանում կապիտալիստական առաջավոր չեղրինների ինդուստրիալ զարգացման մակարդակին հասցելու, իսկ հետո նաև նրանից աճցնելու», մասին (XV կուսկոնֆերենցիա) պահանջում է վորքան կարելի չե շատ չափով մեր արտադրության մեջ առնել վոչ միայն մեր, այլև արտասահմանի՝ գիտության ու տեխնիկայի գերագույն նվաճումները: Արդյունաբերությունը տեխնիկական գերագույն հիմունքներով վերակառուցելու է նրա սոցիալիստական ռացիոնալացման հետ կապված այդ խնդիրն իրագործելու համար անհրաժեշտ է ամենասերտ կապ գիտության, տեխնիկայի ու արտադրության միջև, անհրաժեշտ է գիտական աշխատանքը վճռականապես մոտեցնել արդյունաբերության, տրանսպորտի ու գյուղատնտեսության առաջ կանգնած խնդիրներին լուծմանը և դրանք ապահովել համապատասխան պատրաստություն ունեցող տեխնիկական ուժերի բավականաչափ կադրով:

Մինչդեռ մեր արդյունաբերության ներկա դրու-

թյունը բնորոշող մոմենտները սրանք են. չափազանց ցած է ինժեներների, և ելավելի ցած է տեխնիկների տոկոսը. տեխնիկական պաշտոններում աննորմալ բարձր է «պրակտիկներին» տոկոսը (39⁰/₀). քիչ է լերիտասարդ մասնագետների նոր կադրերի լրումը, և անբավարար է նրանց գիտական-տեխնիկական պատրաստվածությունը. ծայրահեղորեն քիչ են նոր տիպի արտադրող-ինժեներները, վորոնք կարող են ապահովել ԽՍՀՄ տնտեսակարգի առանձնահատկություններին համապատասխան սոցիալիստական ռացիոնալացման կենսագործումը: Շախտինսկի գործն ընդգծեց, վոր մինչ աշխատող մասնագետների մեջ գերակշռող մասսան բարեխիղճներն են, մինչև այժմ, մանավանդ այդ շրջանի՝ անցյալում ամենից ավելի արտոնյալ տարրերի մեջ սոցիալիստական ինդուստրիալիզացիայի սաղոտաժ և ֆևսաարբություն անցկացնողներ կան, և այդ գործը դրանով իսկ մեր առաջ ավելի ևս սուր կերպով դրեց արդյունաբերության ու տրանսպորտի համար կարմիր մասնագետների նոր կադրեր նախապատրաստելու պրոբլեմը:

Չնայած տեխնիկական բարձրագույն դպրոցների մի շարք հաջողություններին (ուսանողության սոցիալական կազմի հիմնական փոփոխումը՝ նրանում պրոլետարական տարրերի ներկայիս վճռական կշռով ցանցի ընդլայնումը և դպրոցական կյանքի վորոշ կանոնավորումը ևայլն), ընդհանուր առմամբ մասնագետների նախապատրաստման գործը ներկայումս պիտի անբարենաջող համարել: Մասնագետների նախապատրաստման ճիստեմն ողգանապես չի շողկապված արդյունաբերությանը և չի հարմարեցրած նրա զար-

զայսման պահանջներին ու տեմպին: Այդ սիտուեմում չեք թափառում մասնագետների համար չի ապահովված մեր ու արտասահմանյան ղիտության ու տեխնիկայի նորագույն նվաճումների յուրացումը: Հաճախ դասախոսների և պրոֆեսորների բոլորովին անբավարար կադրն ինքը այդ նվաճումների մակարդակի վրա չի կանգնած: Ներկայումս տեխնիկական կրթությունը կտրված է արդյունաբերությունից: Արտադրական պլանային տնտեսական և զրկված: Հսկայական պակասություն է ՏԲԴ-երում գտնվելու չափազանց տեղականությունը (6—8 տարի) և ՏԲԴ ավարտողների փոքր թիվը: Կանոն է ասես, վոր ՏԲԴ-երի ուսանողությունը պատրաստվածություն չունի արդյունաբերության համապատասխան ճյուղերի տնտեսակարգի մասին: ՏԲԴ մեջ մասնագետների նոր կադրերի հասարակական-քաղաքական դաստիարակության տեսակետից նույնպես, չնայած վոր նրանցում լայն թափ ունի ուսանողական կազմակերպությունների գործունեությունը, գործն անբավարար է: Տեխնիկական միջակ անձնակազմի պատրաստվածություն տեսակետից հիշված թերությունների մեծ մասն ավելի սուր է նկատվում: Բացի այդ այստեղ ավելի մեծ չափով է ազդում դպրոցական ցանցի (տեխնիկումների) քրչությունը:

Այդ բոլոր բերությունները կապված են չերկրի ընդհանուր տեխնիկո-տնտեսական հետաքննություն և պատերազմի ու հեղափոխության տարիներին տարերկրյա ղիտություն ու տեխնիկայի խոշոր նվաճումներից մեր կտրված լինելու հետ: Միաժամանակ հատկապես նշանակալի լին ՏԲԴ-երի աշխատանքի նյու-

թական ծանր պայմանները, մանավանդ հեղափոխություն առաջին տարիներին: Բացի այդ, նոր մասնագետներ նախապատրաստելու գործի մեջ խոշորագույն թերություններն են, արդյունաբերություն հետ չկապված տեխնիկական բարձրագույն դպրոցի ժառանգություններն են արտացոլում, հայտանիշ են այդ գործի դրման վորո: պահպանողականություն գոյություն և դեպի մասնագետներ նախապատրաստելու նոր յեղանակների զարգացումն յեղած պատշաճ ուղղություն ըացակայություն: Դեպի վորակավոր բանվորական ուժի, մասնավորապես դեպի ինժեներների ու տեխնիկների նոր կադրերի նախապատրաստման գործը տնտեսական մարմինների կողմից գոյություն ունեցած անուշագործությունը արդյունաբերություն դարգացման հեռանկարային նախագիծ չլինելու հետ մեկտեղ այնտեղ հասցրին, վոր, մանավանդ մի շարք արտադրությունների (տեքստիլ, շինարարական և այլն) ավարտող չերիտասարդ ինժեներների ու տեխնիկների թիվը ըացահայտ անհամեմատականություն մեջ է արդյունաբերություն պահանջների հետ և պահանջում է շուտափուլ միջոցների գիմել ստեղծված անհարկությունները վերացնելու համար:

Այսպիսով առկա յետեր ահեամապաստանությունը մի կողմից՝ տեխնիկական վերակառուցվող արդյունաբերությունը և շարունակ ծավալվող շինարարությունը հարկավոր վորակավոր մասնագետների պահանջի ու մյուս կողմից՝ գոյություն ունեցող ՏԲԴ-երի և տեխնիկումների միջոցով մասնագետների նոր կադրեր նախապատրաստելու գործի միջև: Այս հակասությունը վերացնելու խնդիրը պահանջում է վճռակա-

նապես փոխել մասնագետների նոր կազմեր նախապատրաստելու տեմպն ու մեթոդները և՛ դրան համապատասխան՝ որպանական կապ հաստատել արդյունաբերությունն ու ՏՖԴ-երի և տեխնիկոմների միջև, ապահովելով նրանց նյութական բազայի զգալի ուժեղացումը:

Մասնագետների նոր կազմերի նախապատրաստման գործի արմատական բարեկազմը միայն Լուսժողովրդատի, տնտեսական հիմնարկների և այլն անհետաձգելի խնդիրը չէ: Արհմիություններն ել պիտք և հիմնովին փոխեն իրենց վերաբերմունքը դեպի այդ գործը, ամենագործոն մասնակցություն ունենալով կարմիր մասնագետների նախապատրաստման ամբողջ գործին: Նոր մասնագետներ նախապատրաստելը դառնում և ամբողջ կուսակցության կարեորագույն խնդիրը:

1. ՆՈՐ ՄԱՍՆԱԳԵՏՆԵՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ՊԼԱՆԱԿԱՆ ՆԱԽԱԳԱՏՈՒՄԸ:

1. Արդյունաբերության զարգացման հեռանկարային նախագծին համապատասխան մինչև հնգամյակի վերջը կրկնակի մեծացնել խոշոր արդյունաբերության ինժեներ-տեխնիկական կազմի անսակարար կշիռը, հետագայում ապահովելով արդյունաբերության խոշոր կարիքների բավարարումը հաջորդ հնգամյակում:

2. 1928 թվականից սկսել **ճոր փայի**, մանավանդ ֆուսատու (դեֆիցիտային) մասնագիտությունների (որինակ՝ շինարարական և այլն) համար, միջանի

ՏՖԴ-երի կազմակերպումը, նրանցում ուսուցման ժամանակը հասցնելով 3—4 տարու:

3. Տեխնիկոմների քանակն ու ցանցը լրացնել այնպես, վոր հնգամյակի վերջին ինժեներների ու տեխնիկների թվի հարաբերությունը լինի 2:3-ից վոչ պակաս:

4. Միստեմատիկորեն ընթացք տալ ինժեներական պաշտոններ ունեցողների միջև գիտական պատրաստված տեխնիկական ուժերի տոկոսի զգալի ավելացումին և ապահովել նույնպես պրակտիկների, մանավանդ բանվորներից յեւածների, վերապատրաստման ընդլայնումը:

5. 1928/29 ուս. տարուց սկսել **ԽՍՀՄ մեջ տեխնիկական կրթության սիստեմների միասնականացումը**:

II. ՈՒՍՈՒՅՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔԸ ԲԵՎ ԿԱՊԸ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ:

1 Արագորության հետ ՏՖԴ-երի ու տեխնիկոմների ուսուցման աշխատանքի որդանական ու մշտական կապն ուժեղացնելու նպատակով

ա) գլխավոր վարչություններին, տեսչություններին, տրեստներին ու խոշորագույն ձեռնարկություններին ամրագրել համապատասխան ՏՖԴ-եր (կամ նրանց ֆակուլտետներ ու բաժանմունքներ), վորպեսզի տնտմարմիններն ու արհմիությունները վճարական ազդեցություն ունենան ուսուցման զրույթի վրա:

բ) արտադրական պրակտիկա սահմանել տոնվալն 10 ամիս տեղդությունը, պրակտիկաներին տարին բոլոր անընդհատ աշխատեցնելով ձեռնարկության մեջ:

շխատանքի ղեկավարման պատասխանատվությունը
գնելով համապատասխան տնտմարմինների վրա՝ հա-
մաձայնեցնելով ՏԲԴ-երի (Լուսժողովմտի) հետ.

գ) **սահմավորման** սխտեմի փոխարեն տնտմար-
միններին պարտավորեցնել ՏԲԴ և տեխնիկոմներ ա-
վարտողներին տեղավորել մշտական աշխատանքի:
Ձեռնարկությունների մեջ թույլ չտալ, վոր ինժեներ-
տեխնիկական անձնակազմի պակասեցման հաշվին տրն-
տեսում կատարվի: Ձեռնարկություններում, մանա-
վանդ հետու ընկած ուղղոններում, ավելի բարենպաստ
պայմաններ ստեղծել ինժեներ տեխնիկական անձնա-
կազմի համար.

դ) տնտմարմինների **գիտական - հետազոտական**
ինստիտուտները (հաստատությունները) և լաբորա-
տորիաներն (աշխատանոցներն) ոգտագործել ՏԲԴ երի
ու տեխնիկոմների ուսուցման աշխատանքների հա-
մար, իսկ վերջինները՝ տնտմարմինների տեխնիկա-
կան առաջադրությունները մշակման չենթարկելու
համար.

ե) ավելացնել չերիտասարդ մասնագետների առ-
առահմանյան գործուղումների թիվը (այս տարի
250 հոգուց վոշ պակաս):

2. Սոցիալիստական ուղիոնալացմանը մասնա-
կցություն ունենալն ապահովող՝ **գիտության ու տեխ-
նիկայի նորագույն նվաճումների մակարդակի վրա**
իսոբ կանգնած մասնագետներ նախապատրաստելու
նպատակով

ա) հետզհետե վերացնել ուսուցման ծրագրերն ու
նախագծերը՝ համապատասխան տնտմարմիններին, ինչ-
պես և արհմիությունների մասնակցությունը.

բ) զգալապես ընդլայնել դասախոսների և ար-
քեստորների կադրն ամբողջությամբ, առանց իրենց
գիտական վորակավորումը սխտեմատիկաբար բար-
ձրացնող և գիտական ու դասատուական աշխատանքով
զբաղվածների պարտականությունների զուգակցու-
թյան, ապահովելով նրանց գիտական աշխատանք-
ների տպագրությունը, արտասահմանյան գործուղում-
ները և այլն.

գ) ամենակարճ ժամանակի մեջ ընդլայնել չերի-
տասարդ գիտական աշխատավորների (**ասպիրանտե-
րն**—թեկնածուների) կադրը, հիմնովին բարելավելով
նրանց ընտրությունն ու գիտական աշխատանքի ղե-
կավարությունը, ինչպես և նրանց նյութական պայ-
մանները.

դ) ձեռնարկությունների մեջ աշխատող ինժե-
ներների ու տեխնիկների կադրի համար ընդլայնել
մասնագիտական վորակավորումը բարձրացնելու և
մեր ու ոտարերկրյա արտադրություն նորագույն նվա-
ճումներին ծանոթանալու հնարավորությունը.

ե) դասախոսություններ կարդալու գրավել **ոսա-
րերկրյա** խոշոր մասնագետներին և սխտեմատիկորեն
հրատարակել տեխնիկայի վերաբերյալ ոտարերկրյա
հիմնական ձեռնարկների թարգմանությունները.

զ) նորոգել ու լրացնել **սարգավորումը**, հժա-
նացնել **գասագրերը**, նույնպես և սահմանել **գրագա-
րանքներն** տեխնիկական նորագույն գրականություն
սխտեմատիկորեն հայթալթելու գործը, մասնավորա-
պես ի հաշիվ արտասահմանից սարգավորում և գրա-
կանություն ներմուծելն ու ժողացնելու.

է) ապահովել գիտական-տեխնիկական հանգե-

ների զարգացման գործը և զիտական հետադոտական ինստիտուտների զիտական աշխատությունների հրատարակումը.

ը) ՏԲԴ-երի ուսանողների համար պարտադիր դարձնել գոնե մեկ **ոսար լեզու** գիտնալը:

3. ՏԲԴ-երի մեջ **զսեզվելը** սահմանափակել 5—6 տարով, վորից 4—5 տարին ուսուցման համար:

4. Իբրև ՏԲԴ-երի **ղեկավարներ** պիտի առաջ քաշվեն խոշոր տնտեսավար կոմունիստները և սոցիալիստական շինարարության գործում ակտիվ մասնագետները, և ՏԲԴ-երում աշխատելու համար նրանք պաշտոնի ղեկավարութունը չպիտի ունենան պարտադրությամբ:

5. Նոր մասնագետների ամենաարագ նախապատրաստման և տեխնիկական կրթությունն արդյունաբերության շահերին հարմարեցնելու փորձ կատարելու նպատակով 6 ՏԲԴ և 5 տեխնիկում հանձնել **ԽՍՀՄ ԺՏԳԽ-ի վարչութանը** և 2 ՏԲԴ **ՀՃԺԿ-ի վարչութանը**: Ապահովել արհմիությունների գործոն մասնակցությունը աչդ ՏԲԴ-երի ղեկավարությանը, իսկ Լուսժողկոմատին՝ ծրագրամեթոդական ղեկավարությունը: Թե Լուսժողկոմատում մնացող և թե ԺՏԳԽ ու ՀՃԺԿ հանձնվող ՏԲԴ-երի նյութական դրությունը պիտի հավասար մնա: ԺՏԳԽ հանձնվող ՏԲԴ երի պրոֆեսսորները նշանակվում են Լուսժողկոմատի հետ համաձայնության գալով:

6. Ոժանդակել այնպիսի **նոր տիպի ՏԲԴ-երի** ու տեխնիկումների զարգացմանը, վորոնք կարող են ավելի կարճ ժամանակում ավելի շեշտված մասնագիտացած և ավելի աչքի ընկնող արտադրական պրակ-

տիկա ունեցող ինժեներներ ու տեխնիկներ պատրաստել:

7. Մասնագետների ընդհանուր պատրաստման մեջ ամեն կերպ ուժեղացնելով արտադրական ուսուցման դերը, միաժամանակ ապահովել նրանց գիտական-տեխնիկական պատրաստվածության մակարդակի հետագա բարձրացումը: Լուսժողկոմատի պարտականությունը պիտի լինի՝ սիստեմատիկորեն հսկել արտադրական ու տեսական ուսուցման կանոնավոր համեմատականությանը և նրանց միջև աչնպիսի կապ հաստատելուն, վորի ժամանակ արտադրական ուսուցումն ամբողջովի ձեռք բերված տեսական գիտելիքները և իր հերթին հնարավորություն տա դրանք անհապաղ կենդանի գործնականում կիրառելու:

III. ՈՒՍԵՆՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՍՍԱՐԱԿԱԿԱՆ-ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԴԱՍՏԻՍՐԱԿԱՌԻԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ.

1. Ուսանողական կազմակերպությունները պետք է իրենց ուղարկությունը կենտրոնացնեն ուսանողական մասսաների հասարակական քաղաքական դատարակության և ուսանողության հատուկ վորակավորումը բարձրացնելու համար պայմաններ ստեղծելու վրա, իրենց աշխատանքի մեջ լայնորեն զբաղվելով անկուսակցական ուսանողությունը (մանավանդ նրա պրոլետարական մասը): Ուժեղացնել արհմիությունների ղեկավարությունը ուսանողական կազմակերպությունների վերաբերմամբ և միջոցներ ձեռք առնել նրանց կազմակերպչական կառուցվածքը պարզացնելու համար:

2. Վարչական Ֆունկցիաները (Խոշակներ բաշ-

խելը, արտադրական պրակտիկայի ղեկավարութունը և այլն) պետք և իրապես անցնեն ՏՖԴ-երի վարչութիւններին, վորոնց աշխատանքին ամենատեսակ ուժանդակութիւն պիտի ցույց տան ուսանողական կազմակերպութիւնները:

3. Ամեն կերպ քաջալերել գիտական-տեխնիկական խմբակների աշխատանքը, կապելով այն սոցիալիստական ուսցիտնալացման դրժնական խնդիրներին: Հասարակական աշխատանքներից ազատել խմբակներին գործոն մասնակցութիւն ունեցող ուսանողներին, այդ թվում և կոմմունիստներին:

4. Ուսման դասընթացն ավելի հաջող ու արագ անցնելու համար առաջին ու վերջին կուրսի ուսանողներին ազատել ամեն տեսակ հասարակական աշխատակցական և արհեստակցական ժողովներից: Բացառութիւն են ընդհանուր կուսակցական և արհեստակցական ժողովները:

5. Ընդլայնել ուսանողութեան գրավումը ՏՖԴ-երից զուգա աշխատանքներին, վորքան հնարավոր և իրենց մասնագիտութեանը մոտիկ ձեռնարկութիւնների մեջ՝ աշխատեցնելով նրանց արտադրական խորհրդակցութիւնների մեջ և այլն: Զարգացնել ուսանողների գրավումը ԲԳՏ որդանների աշխատանքներին: Այդ բոլոր աշխատանքը չպիտի խանգարի ուսման պարագմունքներին:

6. Պատշաճ բարձրութեան վրա դնել քաղաքատնտեսութեան դասավանդումը, սահմանափակելով հասարակական գիտութիւնների ընդհանուր դասընթացների քանակը և մտցնելով արդիւնաբերութեան համապատասխան ճշուղի կոնկրետ տնտեսակարգի դասավանդում: Դիտականորեն վորակավորված մարք-

սիստների խմբակ հավաքել արդիւնաբերութեան առանձին ճշուղիների կոնկրետ տնտեսակարգի դասընթացներ կազմելու համար:

Ա՛. ՏՖԴ-երի ՈՒ ՏԵԽՆԻԿՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱ-

ԼՐՈՒՄԸ.

1. Ապահովել ՏՖԴ-երի ու տեխնիկոսների մեջ բանվորական միջուկի հետագա մեծացումը այնպես, վոր 1928 թվականին ընդհանուր ընդունելութեան առնվազն 65 % բանվորներ լինեն: Բանվորներին և նրանց վորդիներին ՏՖԴ մտնելու համար ՏՖԴ-երին կից կազմակերպել նախապատրաստման դասընթացներ:

2. Մոտակա չերկու տարվա ընթացքում զոյութիւն ունեցող թվից զուգա բանձակների (ցերեկվա) մեջ առնել առնվազն 2000 բանվոր: Զգալապես ընդլայնել չերեկոյան բանձակների ցանցը և նրանց կազմի մեջ ապահովել արտադրական հիմնարկներից վնացող բանվորների առավելագույն առկոսը:

3. Աշխատել, վոր 11 առա. դպրոցն ավարտողները պատրաստված լինեն ԲԴ (բարձրագույն դպրոց) մըտնելու: Բանվորական ուսոններում սկսել ծավալել 7 և 9 ամյակի ցանցը (ՈՒԽՍՀ արհդպրոցների), նրանց համար նյութական բարելավված պայմաններ ապահովելով և այդ դպրոցները զլխավորապես բանվորների չերեխաներ ընդունելով:

4. Այս տարի ՏՖԴ երը առնվազն 1000 կոմմունիստ ուղարկել, վորոնք անցած լինեն կուսակցական, խորհրդային կամ արհեստակցական լուրջ դպրոց, և

ապահովել նրանց նյութական պայմանները: Այս բանը կրկնել մոտակա ամեն տարվա մեջ:

V. ԱՎԱՐՏՈՂՆԵՐԻ ՏԵՂԱՎՈՐՈՒՄԸ.

1. ՏՖԴ և տեխնիկոսներ ավարտողների տեղավորումն անցկացնել համապատասխան **սեփական ժողովրդականության միջոցով**, արհմիությունների, Ա.խժողկոմատի և Լուսժողկոմատի մասնակցությունով, Աշխժողկոմատի մշակած տեղավորման ընդհանուր նախագծի հիմունքներով:

2. ՏՖԴ և տեխնիկոս չլուրջանչյուր ավարտողի համար սահմանել 3-ամյա պատրաստիչ ժամկետ տնտմարմնի ցուցմունքով արտադրության մեջ աշխատելու համար:

3. Տնտմարմիններում (ԺՏԴԽ, ՀՃԺԿ, ՊՀԺԿ, գլխավոր վարչություններում, տեսչություններում և խոշոր տրեստներում) մասնագետներ ընտրելու, նրանց պատրաստվածությունն, առաջ քաշվելը և ոգտագործվելն ստուգելու գործը պիտի դառնա տնտմարմնի վարչության (կոլեկտիվի) **անգամներից մեկի** հիմնական աշխատանքը՝ Լուսակցության ղեկավարության:

VI. ՏԵԽՆԻԿԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԱՎՈՐՈՒԹՅԱՆ ԴԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.

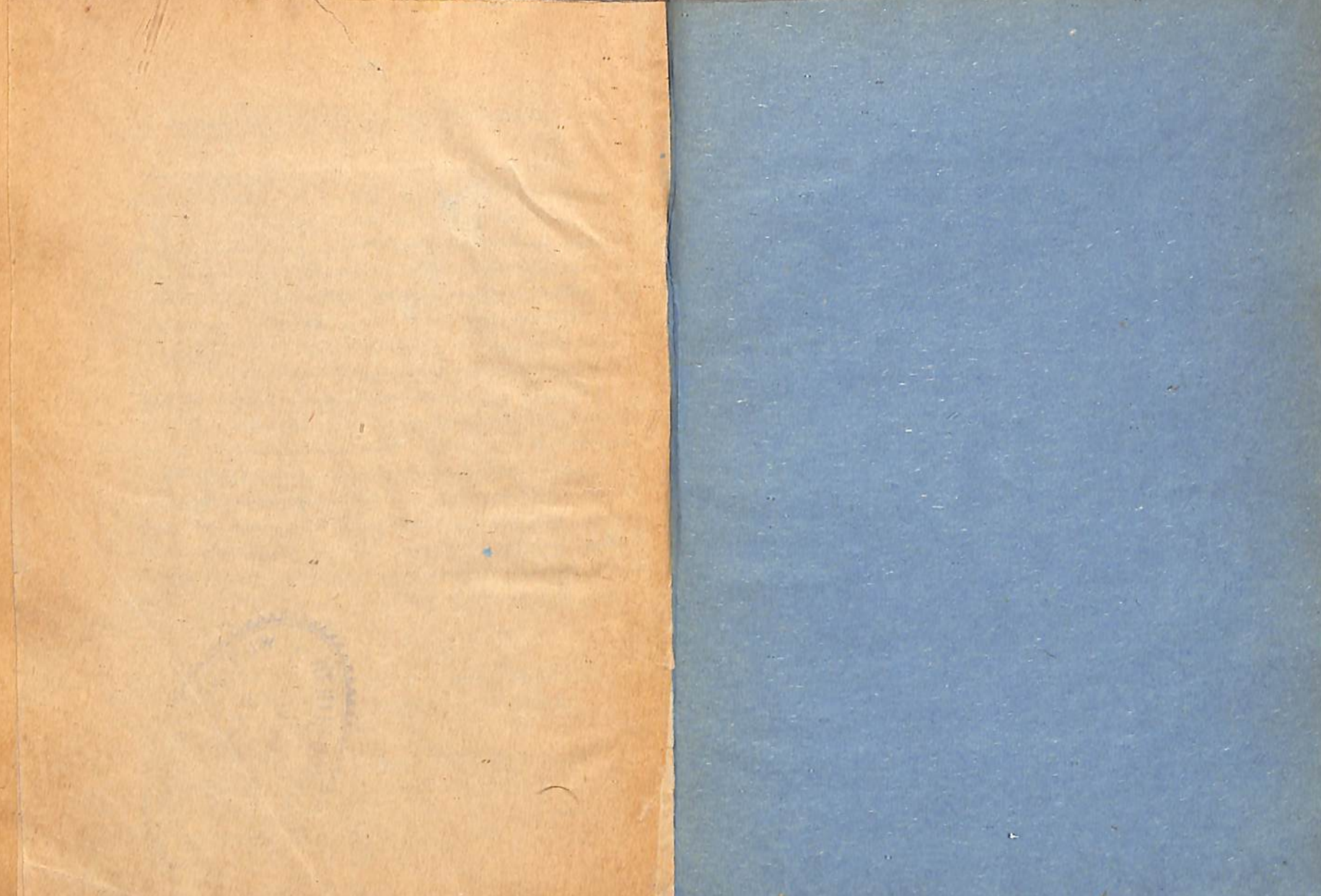
Հավանություն տալ Բաղրյուրույի վարչություններին, փորձը ապահովում են տեխնիկական կրթության **Քիմանսավորման** զգալի մեծացումը և ուսանողության **նյութական** զրույթյան բարելավումը (Ժո-

կներ, բնակարանային պայմաններ և բժշկական ոգություն):

Պահանջներ ընդունում ե, վոր ՏՖԴ-երի ու միջկարգ տեխնիկոսների հիմնական աշխատանքների նախապատրաստումը (նոր ՏՖԴ-երի կառուցում և ներդրումն գործողների ընդլայնում, լաբորատորիաների ստեղծում և աչլն) պիտի հավասարեցվի ժողովրդական տնտեսության շրջանի հիմնական աշխատանքների ֆինանսավորմանը, և այդ պետքերի վրա արած ծախսերի զգալի մասը պետք է բյուջեի համամիութենական մասի հաշվին անցնի:

Այստեղ ընդունած վարչությունները բղխում են ներմոմենտի համար արդյունաբերության համար մասնակցի նոր կազմեր նախապատրաստելու գործից: Կառույց կարևորությունը ճանաչելուց: Միայնակ կի նշում ե, վոր ներկա վարչության **ուղղության** պետական շինարարության բոլոր ճյուղերի և կարմիր մասնագետներ նախապատրաստելու ընդլայնվումը կանգնած ե մեր առաջնակարգ իրենքի շարքում:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0179725

